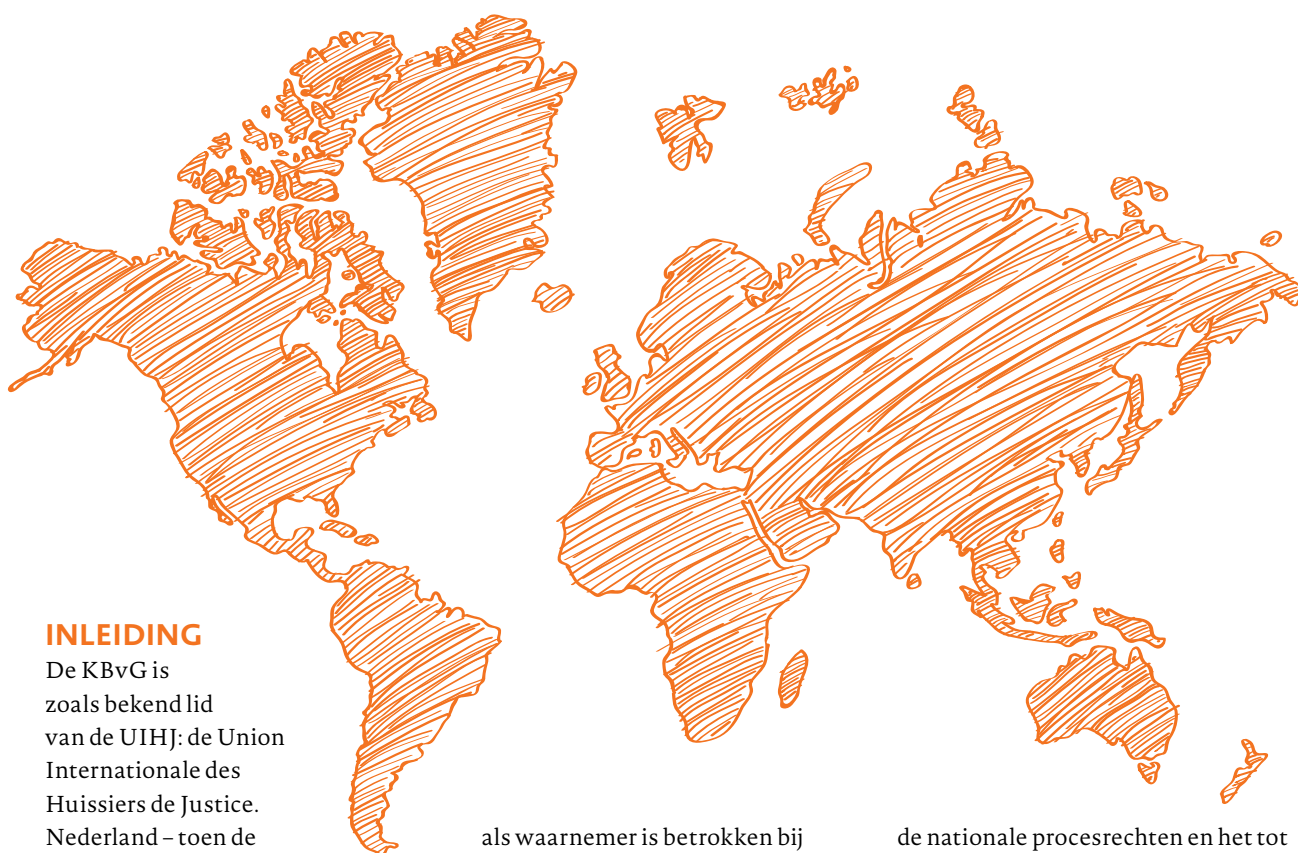

EEN BELANGRIJKE ACTIVITEIT VAN DE UIHJ: DE GLOBAL CODE OF ENFORCEMENT¹

Door prof. mr. A.W. Jongbloed²

INLEIDING

De KBvG is zoals bekend lid van de UIHJ: de Union Internationale des Huissiers de Justice. Nederland – toen de KVG – is zelfs een van de zeven oprichters.³ Tal van activiteiten worden georganiseerd. De UIHJ is actief betrokken geweest bij het reorganiseren van de functie van gerechtsdeurwaarder in Oost- en Midden-Europa. Er wordt hulp en bijstand geboden aan circa dertig Afrikaanse landen en er wordt gewerkt aan uitbreiding van het ledenaantal in Azië. Rode draad is internationalisering en speciaal het wegnemen van belemmeringen die de internationalisering belemmeren. Dit verklaart ook waarom de UIHJ

als waarnemer is betrokken bij tal van internationale organisaties als de Raad van Europa, de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht en de Wereldbank.

UNIFORMITEIT EN HARMONISERING

Een belangrijke doelstelling van de UIHJ is het tot stand brengen van uniforme regelgeving: de UIHJ-bestuursleden reizen over de gehele wereld om hun kennis en ervaring ten dienste te stellen van regeringen en internationale organisaties. Daarbij wordt niet alleen aandacht besteed aan het optimaliseren van

de nationale procesrechten en het tot stand brengen van verdragen, maar ook wordt benadrukt dat een onafhankelijk 'officer of the court' van groot belang is voor de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen en meer algemeen, een goed functionerend juridisch systeem.

Zo is gemakkelijk toegankelijke informatie over de Betekeningsverordening (verordening 1393/2007)⁴ en de Europese betalingsbevelprocedure (verordening 1896/2006)⁵ gepubliceerd. Achterliggende gedachte is dat het opbouwen van één Europees juridisch gebied en het

goed functioneren van de Europese interne markt dienen te worden gestimuleerd. Het zal duidelijk zijn dat de Betekeningsverordening voor gerechtsdeurwaarders zeer belangrijk is. Daarnaast is de totstandkoming van de Betalingsbevelprocedure de uitkomst van een daadwerkelijke Europese procedure die is gericht op het vlot en efficiënt invorderen van onbetwiste uitstaande vorderingen. Duidelijk zal zijn welk belang gerechtsdeurwaarders daarbij hebben. Ook moeten we ons realiseren dat veel (te) late betalingen leiden tot insolventie van de schuldeiser.

Belangrijk werk is gedaan in Afrika. Op 17 oktober 1993 kwam het Ohada-verdrag tot stand. Ohada is de afkorting van l'Organisation pour l'Harmonisation en Afrique du Droit des Affaires. Het gaat om zeventien West- en Centraal Afrikaanse staten die er naar streven het ondernemingsrecht te harmoniseren in de verwachting dat de economische ontwikkelingen worden gestimuleerd doordat een gemeenschappelijke markt voor 225 miljoen Afrikanen bestaat. Er is een supranationaal gerecht – the Common Court of Justice and Arbitration⁶ – tot stand gebracht om te zorgen dat in de aangesloten staten een eenvormige en consistente uitleg wordt gegeven aan de verdragsbepalingen. Het werk van de UIHJ is erop gericht de tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen te modelleren. Het materiële recht mag geüniformeerd zijn, betekenis krijgt dit pas als ook de eenduidige tenuitvoerlegging is verzekerd.

Sinds 2008 beschikt de UIHJ over een 'denktank' in de vorm van een 'conseil scientifique'. Hiervan maken hoge rechters en universiteitshoogleraren uit alle delen van de wereld deel uit.⁷ Door hun praktijkervaring en kennis van diverse rechtsstelsels vormen zij een goed gremium om uniforme regelgeving tot stand te brengen. Zo waren Nadhir Ben

Ammou en Jacqueline Lohoues-Oble eerder minister van Justitie in respectievelijk Tunesië en Ivoorkust. De groep komt regelmatig bijeen en heeft onder leiding van Fricero en in samenspraak met huidig UIHJ-voorzitter Françoise Andrieux en voormalig voorzitter Jacques Isnard een Global Code of Enforcement ontworpen.

HARMONISERING FORMEEL RECHT ZET ZODEN AAN DE DIJK

De pogingen om tot uniformering van het recht te komen zijn vaak gericht op het materiële recht. Een voorbeeld is dat binnen de Europese Unie jarenlang is gewerkt aan een Ontwerp Verordening Eenvormig Europees Kooprecht: een vrijwillig door marktpartijen te kiezen stelsel van uniforme regels zou het grensoverschrijdende koopverkeer een impuls moeten geven en een oplossing moeten bieden voor de lappendeken aan verschillende regels die in de verschillende lidstaten gelden als gevolg van vooral het minimum karakter van de meeste consumentenrichtlijnen. Harmonisering van het materiële recht is mooi, maar als vervolgens het formele recht in 28 EU-landen verschillend uitpakt, is nog maar weinig bereikt.

Er zijn 86 landen bij de UIHJ betrokken en dat vormt een divers palet. Daarom is het van belang om gemeenschappelijke uitgangspunten te zoeken en te benoemen, zodat harmonisatie van het formele recht een stap dichterbij kan komen. Door een aantal standaards te formuleren, wordt dit een aandachtspunt voor de wetgever bij voorgenomen wetgeving. Omdat het kader waarbinnen de wetgever moet opereren beperkt is, is uniformering van formele wetgeving eerder bereikbaar.

Wie heden ten dage iets wil bereiken, moet het groots aanpakken want de wereld is 'kleiner' geworden door tal van ontwikkelingen. De betekening

van gerechtelijke stukken laat dit goed zien. Werden stukken in het verre buitenland, zoals Australië, vroeger op een termijn van ten minste drie maanden betekend, thans maken fax en e-mail het mogelijk dat de betrokkene op heel korte termijn kennis kan dragen van de gerechtelijke stukken. Deed zich ergens een ramp voor dan bleek dat pas na enkele dagen of weken, terwijl de beelden nu dezelfde dag in de televisiejournals worden getoond. Vroeger kende men de wetgeving van landen aan de andere kant van de wereld niet of was men er niet in geïnteresseerd, maar thans blijkt het om inspiratiebronnen te gaan voor nieuwe regelgeving.

DE GLOBAL CODE OF ENFORCEMENT

Het project 'Global Code of Enforcement' is stukje bij beetje vormgegeven. Bekeken is of een conceptregel acceptabel was en vaak vond herformulering plaats. Ook moest een logische volgorde worden betracht. Gekozen is voor een onderverdeling in vijf delen. Na de fundamentele beginselen wordt aandacht besteed aan gerechtsdeurwaarders en anderen die met de tenuitvoerlegging van executoriale titels zijn belast. De justitiële autoriteiten worden in deel 3 benoemd, waarna 'Gemeenschappelijke bepalingen betreffende maatregelen tot tenuitvoerlegging' en 'Gemeenschappelijke bepalingen betreffende voorlopige maatregelen' volgen.

Dat de fundamentele beginselen voorop worden gesteld, is niet verwonderlijk nu het de kern van de te regelen materie betreft. Zo moet degene die over een executoriale titel beschikt ervan verzekerd zijn dat er sprake is van een effectieve mogelijkheid tot tenuitvoerlegging. In het verlengde daarvan ligt dat de schuldenaar met zijn gehele vermogen instaat voor zijn schulden en gedwongen kan worden tot een opgave van zijn bezittingen. Evenzo moeten de kosten van de tenuitvoerlegging ten laste van de schuldenaar komen, maar moet de schuldeiser ze

vooraf betalen omdat anders degene die met de tenuitvoerlegging is belast niet zeker is van betaling voor zijn diensten en daarom mogelijk niet in actie wil komen. Daarom is toegevoegd dat in het geval van insolventie van de schuldenaar de kosten worden gedragen door de schuldeiser. Komt vast te staan dat er sprake is van misbruik van executiebevoegdheid dan kan de rechter de schuldeiser bevelen de kosten van de tenuitvoerlegging te betalen en de door de schuldenaar geleden schade te vergoeden.

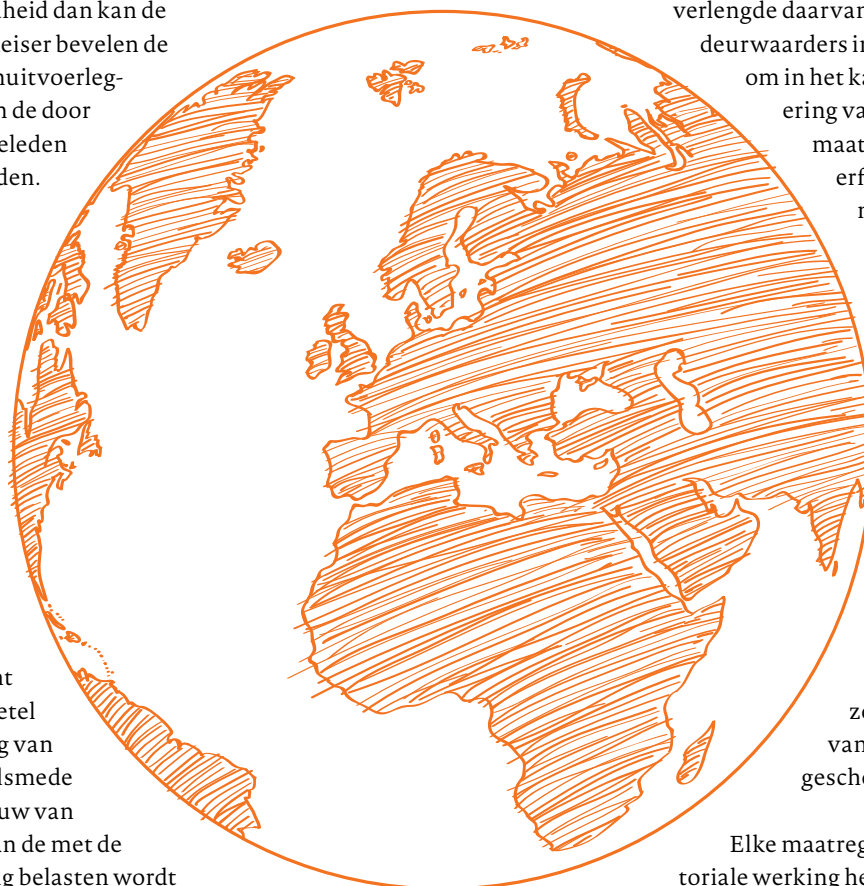
Belangrijk is ook dat de kosten van tenuitvoerlegging vastgelegd, voorspelbaar, transparant en redelijk zijn. Anderzijds moet de staat ervoor zorgen dat alle informatie die bekend is omtrent de woonplaats, zetel of hoofdvestiging van de schuldenaar alsmede omtrent de opbouw van de bezittingen aan de met de tenuitvoerlegging belaste wordt verstrekt.

Een punt van gewicht is dat ervoor wordt gezorgd dat alle schuldeisers gelijke toegang hebben tot de tenuitvoerleggingsmogelijkheden, zodat buitenlandse of kleine schuldeisers niet achteraan hoeven aan te sluiten. Het impliceert ook dat staten hun voorrechten moeten opgeven.

In vrijwel alle landen wordt duidelijk gemaakt dat de tenuitvoerlegging slechts op door de wetgever bepaalde tijdstippen kan geschieden. De uitwerking is overgelaten aan de nationale

wetgevers omdat nationale omstandigheden een rol spelen. We kunnen denken aan feest- en gedenkdagen, maar ook aan het tijdstip waarop de zon opkomt c.q. ondergaat.

Essentieel is dat voorafgaand aan een tenuitvoerlegging de betekening

of kennisgeving van de executoriale titel aan de schuldenaar ter kennis moet zijn gebracht. Ook hier vindt de uitwerking plaats in het nationale recht. Dat opent ook de mogelijkheid om tot een oplossing in der minne te komen.

In de praktijk ontstaat soms een tweedeling tussen nieuwe technologische middelen en wetgeving die daar nog niet aan is aangepast. Daarom is uitgesproken dat gebruik kan worden gemaakt van nieuwe technologieën in de hoop dat dit staten aanspoort hun wetgeving bij de tijd te houden.

Vroeger gold het recht van de sterkste, maar ook nu kan de gerechtsdeurwaarder in zijn taak worden belemmerd. Daarom moet binnen een redelijke termijn de bijstand worden gegarandeerd van de publiekrechtelijke ondersteuning aan de professionele personen belast met de tenuitvoerlegging van de executoriale titels die daarom vragen. In het verlengde daarvan geldt dat gerechtsdeurwaarders in staat moeten zijn om in het kader van de effectivering van een executoriale maatregel het huis en erf van de schuldenaar te betreden, zelfs zonder diens toestemming of in diens afwezigheid. Wanneer de goederen van de schuldenaar zich bevinden bij een derde partij, is een rechterlijke machtiging tot betreding vereist. Anders zou het huisrecht van die derde worden geschonden.

Elke maatregel die extraterritoriale werking heeft, mag alleen worden uitgevoerd door een gerechtsdeurwaarder van de staat van de plaats van tenuitvoerlegging. Op die wijze wordt bewerkstelligd dat aangesloten wordt bij de nationale wetgeving en wordt de kans op tekortkomingen verkleind.

In de onderdelen 2 en 3 staan de met tenuitvoerlegging belaste functionarissen (kort gezegd: gerechtsdeurwaarders) en de justitiële autoriteiten centraal.

Niet een willekeurig iemand mag worden belast met de tenuitvoerlegging, maar het moet iemand betreffen die specifiek benoemd is in de

JONGBLOED

nationale wetgeving waardoor wordt bewerkstelligd dat aan bekwaamheidseisen is voldaan. Daarbij is sprake van een ministerieplicht en een beroepsgeheim, maar ook wordt uitgesproken dat er sprake moet zijn van 'éducation permanente' en dat er regels worden gesteld betreffende de beroepsethiek.

Om de kwaliteit te bewaken wordt voorzien in tuchtrecht dat voldoet aan de regels van een eerlijk proces voor een onafhankelijk orgaan dat beslist in een procedure van hoor en wederhoor. Daarnaast moeten disciplinaire sancties in verhouding staan tot de ernst van de begane fouten en moet tegen de disciplinaire beslissing beroep kunnen worden ingesteld. Tuchtrecht is ook van belang in verband met de mogelijkheid om nevenactiviteiten te ontplooiën. Dat zal van land tot land verschillen, maar uitgangspunt zal zijn dat gerechtsdeurwaarders kunnen worden gemachtigd over te gaan tot de minnelijke invordering van schulden.

Zonder twijfel doen zich geschillen voor bij de tenuitvoerlegging. Belangrijk is dat alleen een rechter kan oordelen over geschillen die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging. Rechters worden geacht onafhankelijk en onpartijdig te zijn en dat kan niet worden gezegd van alle overheidsfunctionarissen, omdat de overheid soms belanghebbende is. Rechters moeten ook de mogelijkheid hebben de tenuitvoerlegging op te schorten of te annuleren.

Het slot van de regeling wordt in de onderdelen 4 en 5 gevormd door 'Gemeenschappelijke bepalingen betreffende maatregelen tot tenuitvoerlegging en betreffende voorlopige maatregelen'.

Allereerst wordt uitgesproken dat alle goederen in beslag kunnen worden genomen tenzij zij door het nationale recht beslagvrij zijn verklaard.

In het geval van een beslag op een bankrekening moet een bedrag ter beschikking van de schuldenaar worden gelaten dat voldoende is voor het levensonderhoud van hem en zijn huisgezin, waarvan de hoogte bij wet wordt bepaald. Omdat de regelingen op dit punt erg verschillen, is volstaan met het formuleren van een algemeen uitgangspunt dat door de nationale wetgever moet worden geconcretiseerd.

Verder moet duidelijkheid worden betracht omtrent immuniteit: dit moet duidelijk worden geformuleerd in de nationale wetgeving, met name ten aanzien van de staat en de openbare lichamen, alsmede ten aanzien van diplomatiek personeel.

Voor alle zekerheid is een regel geformuleerd aangaande de proportionaliteit van de tenuitvoerleggingsmaatregel: die moet in verhouding staan tot het bedrag van de vordering; bij misbruik kan de schuldeiser verplicht worden schadevergoeding te betalen. In dezelfde categorie van vanzelfsprekende regels valt die over de autonomie van de gerechtsdeurwaarder: die past de tenuitvoerleggingsmaatregel zelfstandig toe op een wijze dat dit zo weinig mogelijk afbreuk doet aan de rechten van de schuldeiser en de fundamentele rechten van de schuldenaar. De staten moeten hun tenuitvoerleggingssysteem echter dusdanig organiseren dat dit aansluit bij de belangen van de schuldeiser en de economische en sociale situatie van de schuldenaar. Daarom moet er een variëteit aan executiemaatregelen bestaan, zodat

de gerechtsdeurwaarder daaruit kan kiezen al naar gelang de omstandigheden van het geval.

In veel landen bestaat lijfswang, een ingrijpend dwangmiddel. Uitgesproken wordt dat de tenuitvoerlegging op de persoon voldoet aan internationale verdragen, handvesten en verklaringen alsook dat gevangenisstraf voor civielrechtelijke schulden verboden is. Helemaal uit den boze is de tenuitvoerlegging jegens de familieleden van de schuldenaar, terwijl speciaal oog moet zijn voor de belangen van kinderen.

Wie over een executoriale titel beschikt, kan tot tenuitvoerlegging overgaan. Maar voor andere gevallen moet een recht op een voorlopige of bewarende maatregel in de wetgeving worden opgenomen, omdat anders (gepretendeerde) rechten mogelijk niet verwezenlijkt zouden kunnen worden.

AFRONDING

De Global Code of Enforcement geeft een balans tussen enerzijds de rechten van de schuldeiser en anderzijds de bescherming van de fundamentele rechten van de schuldenaar. Bijzonder is ook dat erop wordt gehamerd dat nieuwe methoden en technieken worden aangewend om de executieprocedure te moderniseren. Nog niet zo lang geleden ontving de gerechtsdeurwaarder de opdracht om derdenbeslag te leggen onder een bank per e-mail, waarna de gerechtsdeurwaarder de essentialia in geprinte vorm ter kennis bracht van de bank, waar vervolgens de gegevens weer werden verwerkt in een digitaal bestand. Dat bracht onnodige kosten met zich mee. In de toekomst moet aangesloten worden bij de digitale werkelijkheid.

ARTIKELN VAN DE GLOBAL CODE OF ENFORCEMENT⁸

DEEL 1 – GRONDBEGINSELEN

Artikel 1: Grondrecht op tenuitvoerlegging

Elke schuldeiser die over een executoriale titel beschikt, ofwel een gerechtelijke dan wel een buiten-gerechtelijke, heeft het recht op effectieve toegang tot de tenuitvoerlegging ten aanzien van zijn in gebreke gebleven schuldenaar, conform de strikte toepassing van de regels als voorzien in de wet en zonder afbreuk te doen aan de tenuitvoerleggings-bepalingen opgenomen in het nationale en het internationale recht.

Dit recht wordt verleend zonder onderscheid en ongeacht het bedrag van de vordering.

Artikel 2: De schuldenaar staat voor zijn schulden in met al zijn bezittingen

De schulden van de schuldenaar zijn verhaalbaar op al zijn bezittingen ongeacht waar deze zich bevinden.

Nationale wetten kunnen de schuldenaar verplichten tot een opgave van de omvang van zijn bezittingen. Zij moeten de toepasselijke sancties inhouden. De schuldenaar die zich opzettelijk onvermogen maakt is daarvoor aansprakelijk.

Artikel 3: Executoriale titels

Executoriale titels zijn alle voor tenuitvoerlegging vatbare rechterlijke beslissingen evenals de documenten die de wet executoriale kracht toekent, met name authentieke akten, arbitrale beslissingen en gerechtelijke schikkingen.

Artikel 4: De direct uitvoerbare kracht

Degene die over een voor tenuitvoerlegging vatbare beslissing beschikt zal niet worden verplicht om gebruik te maken van andere juridische procedures om de tenuitvoerlegging te verkrijgen.

Artikel 5: Kosten van tenuitvoerlegging

De kosten van de tenuitvoerlegging komen ten laste van de schuldenaar, maar de schuldeiser moet ze vooraf betalen, behalve in die gevallen waarin de wet (in het bijzonder bij de betaling van alimentatie) anders voorziet.

In het geval van betalingsonvermogen van de schuldenaar worden de kosten gedragen door de schuldeiser. Mocht de rechter beslissen dat de schuldeiser

misbruikt van het recht tot tenuitvoerlegging heeft gemaakt, dan kan hij de schuldeiser gelasten om de kosten van de tenuitvoerlegging te betalen en om de door de schuldenaar geleden schade te vergoeden. De Staten moeten ervoor zorgen dat de kosten van tenuitvoerlegging vastgelegd, voorspelbaar, transparant en redelijk zijn.

Artikel 6: Snelheid van tenuitvoerlegging

De Staten moeten ervoor zorgen dat alle schuldeisers gelijke toegang hebben tot de tenuitvoerleggingsmogelijkheden door het verstrekken van rechtshulp.

Artikel 7: In de wet bepaalde tijdstippen

De tenuitvoerlegging kan niet plaatsvinden buiten de door de wet bepaalde tijdstippen zoals overeenkomend met de nationale wetgeving van de Staat van tenuitvoerlegging.

Artikel 8: Betekening van de executoriale titel en daden van tenuitvoerlegging

Iedere maatregel van tenuitvoerlegging moet op straffe van nietigheid worden voorafgegaan door de betekening of kennisgeving van de executoriale titel aan de schuldenaar in overeenstemming met de procedures van het nationale recht. Elke daad van tenuitvoerlegging moet ter kennis worden gebracht van de schuldenaar.

Artikel 9: Toegang tot informatie

Staten dienen te bewerkstelligen dat alle relevante instanties, zowel publiek als privaat, zo spoedig mogelijk aan de professionals belast met de tenuitvoerlegging, alle informatie verschaffen die zij bezitten omtrent de woonplaats, zetel of hoofd-bedrijfsvestiging van de schuldenaar alsmede omtrent de samenstelling van de bezittingen. Deze organen kunnen geen informatie achterhouden met een beroep op het beroepsgeheim.

Artikel 10: Alternatieve of participatieve tenuitvoerlegging

De Staten moeten ervoor zorgen dat de professional die belast is met de tenuitvoerlegging de mogelijkheid heeft om op verzoek van de schuldenaar te komen tot een tenuitvoerlegging in der minne. Met het oog op een op de situatie van de schuldeiser en schuldenaar toegesneden tenuitvoerlegging moeten de Staten de actieve betrokkenheid van de partijen bij de tenuitvoerlegging mogelijk maken.

Artikel 11: Rehabilitatie van de schuldenaar

Als het nodig is voor de rehabilitatie van de schuldenaar, zullen de Staten procedures in het leven roepen die het mogelijk maken om de verplichtingen van de schuldenaar te bepalen.

Artikel 12: Het gebruik van nieuwe technologieën

Tenuitvoerleggingshandelingen kunnen worden uitgevoerd met behulp van alle vormen van ondersteuning, waaronder abstracte, met inachtneming van de beschermingsmaatregelen voorzien in de nationale wetgeving van de Staat waar de tenuitvoerlegging plaatsvindt.

Artikel 13: Bijstand van instanties voor openbare orde

De Staat moet vanwege zijn verantwoordelijkheid binnen een redelijke termijn de bijstand garanderen van de instanties voor openbare orde aan de professionele personen belast met de tenuitvoerlegging van de executorialle titels die daarom vragen.

Lidstaten moeten ervoor zorgen dat de gerechtsmedewerkers en de gerechtsdeurwaarders in staat zijn om in het kader van de effectivering van een executorialle maatregel het huis en erf van de schuldenaar te betreden, zelfs zonder diens toestemming of in diens afwezigheid.

Wanneer de goederen van de schuldenaar zich bevinden bij een derde partij, is een rechterlijke machtiging tot binnen- c.q. betreding vereist.

Artikel 14: Transparantie

De Staten moeten ervoor zorgen dat het publiek wordt geïnformeerd over de mogelijkheden van tenuitvoerlegging.

De Staten moeten de nieuwste technologieën gebruiken om de samenwerking tussen de met de tenuitvoerlegging belaste professionals, zowel intern als internationaal, mogelijk te maken.

Met behulp van de nieuwe toepasselijke technologieën moet de schuldeiser in staat zijn om op de hoogte te worden gehouden van de tenuitvoerleggingsmogelijkheid.

Artikel 15: Extraterritoriale werking

Elke maatregel die extraterritoriale werking heeft mag alleen worden uitgevoerd door een gerechtsmedewerker of een gerechtsdeurwaarder van de Staat van de plaats van tenuitvoerlegging.

DEEL 2 – GERECHTSDEURWAARDERS EN TENUITVOERLEGGINGSFUNCTIONARISSEN**Artikel 16: Specifiek door rechterlijke ambtenaren en met tenuitvoerlegging belaste functionarissen**

Slechts een gerechtsdeurwaarder of een door de Staat met de tenuitvoerlegging belaste functionaris kan tot tenuitvoerlegging overgaan conform de nationale wetgeving.

Artikel 17: Verplichtingen

De daartoe gemachtigde functionaris of gerechtsdeurwaarder dient voort te gaan met de vereiste tenuitvoerleggingsmaatregelen welke op grond van de wet van hem worden gevraagd, tenzij er sprake is van een bij de wet voorzien beletsel of enige andere gerechtvaardigde reden naar het oordeel van de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris en in overeenstemming met de regels van de beroepsethiek. Hij is gebonden door het beroepsgeheim.

Artikel 18: De professionele status van de met tenuitvoerlegging belaste functionarissen

De personen die belast zijn met de tenuitvoerlegging moeten onderworpen zijn aan regelgeving met betrekking tot hun professionele status die de kwaliteit van de tenuitvoerlegging garanderen door een hoge juridische bekwaamheid te vereisen.

Gerechtsdeurwaarders en functionarissen belast met de tenuitvoerlegging moeten worden verplicht te voldoen aan de verplichtingen met betrekking tot de initiële opleiding en het levenslang leren.

Artikel 19: Beroepsethiek

Staten moeten maatregelen nemen om de regels betreffende de beroepsethiek van gerechtsdeurwaarders en functionarissen belast met de tenuitvoerlegging vast te stellen.

Artikel 20: De beroepsmatige tucht

Er moet een tuchtprocedure in het leven worden geroepen die voldoet aan de regels van een eerlijk proces voor een onafhankelijke orgaan dat beslist in een procedure van hoor en wederhoor.

De disciplinaire sancties moeten worden gedefinieerd en in verhouding staan tot de ernst van de begane fouten.

Tegen de disciplinaire beslissing moet beroep kunnen worden ingesteld.

Artikel 21: Nevenactiviteiten

De professionele status moet het mogelijk maken gerechtsdeurwaarders en functionarissen belast met de tenuitvoerlegging om nevenactiviteiten die in overeenstemming zijn met hun positie te verrichten. In het bijzonder moeten ze kunnen worden gemachtigd over te gaan tot de minnelijke invordering van schulden.

DEEL 3 – JUSTITIËLE AUTORITEITEN**Artikel 22: De rol van rechters**

Alleen een rechter kan oordelen over geschillen die voortvloeien uit de tenuitvoerlegging en de nodige maatregelen voor de uitvoering ervan op verzoek van één van de partijen dan wel van de gerechtsdeurwaarder of de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris.

De rechter bij wie het verzoek wordt ingediend door de schuldenaar, een belanghebbende derde, de gerechtsdeurwaarder of de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris kan de tenuitvoerlegging opschorten of annuleren mits een goede reden dat rechtvaardigt.

Artikel 23: Tijdschema voor de tenuitvoerlegging

De rechter kan de tenuitvoerlegging aanpassen en een staking van de tenuitvoerlegging gelasten.

Artikel 24: Toezicht op de activiteiten van de gerechtsdeurwaarder en de functionaris belast met de tenuitvoerlegging

Behalve als ze staatsambtenaar zijn verrichten de gerechtsdeurwaarders en de functionarissen belast met de tenuitvoerlegging hun werkzaamheden onder het toezicht van het Openbaar Ministerie, dat, in de toepasselijke gevallen, hen kan instrueren hun medewerking te verlenen.

Het Openbaar Ministerie verzamelt alle klachten die betrekking hebben op tenuitvoerleggingsmaatregelen.

DEEL 4 – GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN BETREFFENDE MAATREGELEN TOT TENUITVOERLEGGING**Artikel 25: Goederen die niet kunnen worden beslagen**

Alle goederen kunnen in beslag worden genomen tenzij zij door het nationale recht beslagvrij zijn

verklaard. In het geval van een beslag op een bankrekening, moet een bedrag ter beschikking van de schuldenaar worden gelaten dat voldoende is voor het levensonderhoud van hem alsmede zijn gezin, waarvan de hoogte bij wet wordt bepaald.

Artikel 26: Immuniteit

Gevalen van immuniteit moeten duidelijk worden aangegeven in de nationale wetgeving, met name ten aanzien van de Staat en de openbare lichamen, alsmede ten aanzien van diplomatiek personeel.

Artikel 27: Proportionaliteit van de tenuitvoerleggingsmaatregel

De tenuitvoerleggingsmaatregel moet in verhouding staan tot het bedrag van de vordering. Bij misbruik kan de schuldeiser verplicht worden schadevergoeding te betalen.

Artikel 28: Autonomie van de gerechtsdeurwaarder of de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris

De gerechtsdeurwaarder of de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris past de tenuitvoerleggingsmaatregel zelfstandig toe op een wijze dat dit zo weinig mogelijk afbreuk doet aan de rechten van de schuldeiser en de fundamentele rechten van de schuldenaar.

Artikel 29: Flexibiliteit van de tenuitvoerleggingsmaatregelen

De Staten moeten hun tenuitvoerleggingssysteem dusdanig organiseren dat dit aansluit bij de belangen van de schuldeiser en de economische en sociale situatie van de schuldenaar. Om deze reden moeten zij de tenuitvoerleggingsmaatregelen variëren, zodat de gerechtsdeurwaarder of de met de tenuitvoerlegging belaste functionaris daaruit kan kiezen in overeenstemming met de omstandigheden van het geval.

Artikel 30: Flexibiliteit gelet op de aard van de goederen

Staten dienen de tenuitvoerleggingsmaatregelen aan te passen aan de juridische hoedanigheid van de in beslag genomen bezittingen.

Artikel 31: Reële executie

Wanneer een rechter de uitvoering of niet-nakoming van een verplichting beveelt, moet hij de mogelijkheid hebben om aan zijn uitspraak een dwangmaatregel toe te voegen.

Artikel 32: Tenuitvoerlegging op de persoon van de schuldenaar of zijn familie

Staten zorgen ervoor dat de tenuitvoerlegging op de persoon voldoet aan internationale verdragen, handvesten en verklaringen.

Gevangenisstraf voor civielrechtelijke schulden is verboden.

Tenuitvoerlegging jegens de familieleden van de schuldenaar moet worden verboden en het primaat van het belang van het kind moet worden gerespecteerd.

DEEL 5 – GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN BETREFFENDE VOORLOPIGE MAATREGELEN**Artikel 33: Recht op een voorlopige of bewarende maatregel**

Iedere schuldeiser die relevante omstandigheden aanvoert kan toestemming van de rechter krijgen voor de toepassing van een voorlopige of bewarende

maatregel teneinde de bescherming van zijn rechten te verzekeren.

De schuldeiser die over een executoriale titel beschikt kan de voorlopige of bewarende maatregel toepassen zonder de toestemming van een rechter.

Artikel 34: Procedure

Er moet een procedure tot stand worden gebracht zodat op korte termijn bewarende of voorlopige maatregelen door een rechter kunnen worden toegestaan. De te treffen maatregelen moeten in de tijd worden beperkt.

De procedure hoeft niet op tegenspraak te zijn.

De persoon ten aanzien van wie de maatregel is gegeven moet in staat zijn om het geschil onverwijld en op een eenvoudige wijze voor te leggen aan de rechter.

Als de rechter van oordeel is dat de maatregel ten onrechte is opgelegd, moet de partij die de maatregel heeft aangevraagd en verkregen de wederpartij volledig schadeloos stellen.

- 1 Dit artikel is een bewerking van een artikel dat eerder in BER verscheen; A.W. Jongbloed, 'The Global Code of Enforcement', BER 2016-2, p. 22-28.
- 2 Prof. mr. A.W. Jongbloed is hoogleraar beslag- en executierecht aan de Universiteit Utrecht. Hij publiceert regelmatig in de *Gerechtsdeurwaarder*.
- 3 De UIHJ is in 1952 opgericht door België, Frankrijk, Griekenland, Italië, Luxemburg, Nederland en Zwitserland. Inmiddels zijn er 86 landen lid.
- 4 Vgl. www.uihj.com/en/presentation-of-ec-regulation-1393-2007_2153984.html en http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/ds_information_en.htm.
- 5 Vgl. www.uihj.com/en/presentation-of-ec-regulation-1896-2006_2165432.html en http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/epo_information_en.html.
- 6 www.pict-pcti.org/courts/OHADA.html.
- 7 Vgl. www.uihj.com/en/installation-of-the-scientific-council-of-the-uihj-in-paris-on-june-20th-2008_1017701.html. De leden komen uit Argentinië (Kemelmajer de Carlucci), Duitsland (Hess), Frankrijk (Ferrand en Fricero), Nederland (schrijver dezes), Portugal (Meira Lourenco), Roemenië (Les), Rusland (Yarkov) Thailand (Vattanahattai) en de VS (Emerson), Tunesie (Ben Ammou).
- 8 Te vinden op www.uihj.com onder 'publications'. De tekst is voorzien van de ook gepubliceerde Code mondiale de l'exécution / Global code of enforcement, UIHJ publishing Paris 2015. De Nederlandse vertaling is van mijn hand.